

Povijest Biblije365

Judita Paljević Kraljik

Interaktivna mobilna aplikacija Biblija365, razvijena i pokrenuta u Hrvatskoj 1. ožujka 2017. godine, djelatna je već šestu godinu. Iza tog naziva stoji prva hrvatska interaktivna mobilna aplikacija za čitanje Biblije, ali i razne društvene aktivnosti koje je organizacijski tim Biblije365 organizirao ili podupirao, a koje su organizirane pod nazivom B365+. Danas se djelatnost tima B365 može jasno vidjeti kroz prisutnost široko poznate i korištene aplikacije za čitanje Biblije, kroz društveni angažman promoviranja čitanja Biblije u sklopu godišnjega „Javnog čitanja Biblije“ te organizaciju ili podupiranje mnogobrojnih konferencija u kojima najznačajnija Knjiga na svijetu ima središnju ulogu.

Na temelju intervjua s idejnim začetnikom i nositeljem cijelog projekta, pastorom Ratkom Medanom, istraživanja dokumentirane građe kroz arhivu objava vođenih od strane organizacijskog tima i osobnog iskustva u radu na sadržaju ove aplikacije, u ovome prilogu želim predstaviti povijest nastanka i razvoja ovog projekta čiji su ciljevi do danas ostali nepromijenjeni: popularizirati čitanje najvažnije Knjige na svijetu, koja je pisana Božja riječ.

1. Motivacija i početak

Promišljanjem pastora Ratka Medana u proljeće 2016. godine o njegovu odnosu s Bogom i o odnosu njegove zajednice s Bogom, o njihovu zajedničkom temelju u Riječi i o praktičnom načinu kako da Evanđeoska pentekostna crkva *Stijena spasenja* u Zagrebu bude još više ujedinjena u zajedničkom svakodnevnom hodaњу kroz Riječ, započela je ideja o Bibliji365. Ova je ideja odmah nosila i želju za većim rasponom dosega Biblije, koji je u ovo vrijeme omogućen pojedincu, u ovom slučaju pastoru zagrebačke crkve *Stijena spasenja*, da preko medija, odnosno pametnih mobilnih telefona, dosegne šire društvo.

Svjesnost pastora Medana da kod drugih Božjih ljudi u povijesti pronađe potvrdu kako je svakodnevno čitanje Biblije recept za uspjeh u pobožnom i bogobožnom životu svakog vjernika te promišljanje o načinu kako jedna zajednica može zajedno pratiti biblijska čitanja kako bi ustrajala na tom bogobožnom i pobožnom putu, i razumijevanje prednosti tehnologije modernog

svijeta te ohrabrenja bračnog para Hrvoja i Petre Novačić u ovim razmišljanjima, dovela je do jednostavne matematike koja je dala rješenje u biblijskoj aplikaciji. Pristankom IT stručnjaka Samuela Koprivnjaka da se priključi projektu nastanka aplikacije pastor Medan reći će da je znao da će projekt zaživjeti, a sama ideja svakodnevnog čitanja Biblije prelazi iz lokalne sfere u globalnu. U rujnu 2016. godine okuplja se projektni tim volontera u koji su uključeni: Samuel Koprivnjak, Hrvoje Novačić, Petra Novačić, Jeremy Bohall, Petra Bohall, Marko Romanjik, Ivona Čuturić, Danijel Benko, David Fartek, Tomislav Krpan, Matija Bogdanović, Željka Kiš i Ratko Medan te se definiranjem svrhe postavljanja biblijske aplikacije, ciljane publike i razloga za pokretanje cijelog projekta postavlja cilj da aplikacija počne s radom 1. ožujka 2017. godine.

Od lokalne želje da crkvena zajednica zajedno i svakodnevno prati biblijska čitanja i svake godine iznova pročita cijelu Bibliju, ovaj je projektni tim počeo promišljati globalno u želji da omogući takvo čitanje svakome, ponajviše onome tko Bibliju nikada nije uzeo u ruke. Ono što će poslije zaživjeti gotovo kao moto i definicija aplikacije, a to je populariziranje čitanja Biblije, ponavljan mnogo puta iz usta suradnika te zapisan na svim platformama aplikacije Biblije365, kako će biti nazvana, razvilo se iz dviju istina: živimo u kulturi nečitanja, štoviše, živimo u kulturi nečitanja Biblije. U toj kulturi nečitanja željelo se približiti i omogućiti čitanje Biblije kroz novi medij, kroz jednu aplikaciju koja je modernom čovjeku dostupna na svakom prijenosnom uređaju u kojoj će se kroz razne postojeće planove čitanja provesti čitatelja da u godinu dana, odvajajući 15 minuta na dan, pročita cijelu Bibliju. Tako je populariziranje Biblije postao zajednički naziv i onima željnih rasta u vjeri i pobožnosti, kao i onima koji se prvi put susreću s Božjom riječi. Evanđeoska je pentekostna crkva *Stijena spasenja* iz Zagreba na tragu jednog od reformatorskih načela *Sola scriptura*, kojim se isticao autoritet i važnost Svetog pisma, preko Biblije365 postala nositelj iste vizije u hrvatskom društvu u godini uoči 500 godina obilježavanja reformacije kroz „prevođenje“ Biblije na noviji jezik od narodnog, onaj tehnološki.

Do pokretanja aplikacije 1. ožujka 2017. godine puno će volontera i udruga partnera različitih kršćanskih denominacija iz raznih područja stručnosti raditi na tome da Bibliju prevede i prenese u tehnološki jezik dostupan svima, no zanimljivo, anonimna će donacija u trenutku kada je projekt bio još u idejnoj fazi i nepoznat javnosti, ohrabriti i potaknuti prve organizacijske korake. Mnogi će volonteri i udruge ostati neimenovani jer je njihov broj prevelik da bi se ovdje navodio, no od značajnih institucija i udruga s kojima će Biblija365 kontinuirano surađivati do danas možemo spomenuti: EPC *Stijena spasenja*, udrugu Fokus, Biblijski institut Zagreb – Centar biblijskih istraživanja, Hrvatsko biblijsko društvo, Protestantsko evanđeosko vijeće, The Gideons International, Bible Project, udrugu Partner, Visoko evanđeosko teološko učilište i druge. Dizajner David Fartek zaslužan je za vizualni identitet projekta i dizajn aplikacije, a arhitekt i

dizajner Damir Bralić izradit će logo B365 koji će u pripremi pokretanja aplikacije krasiti mnoge plakate i reklame diljem Hrvatske kojima će se promovirati aplikacija B365, i koji će, uz promoviranje iste, i kroz druge medijske sadržaje (HKR, 24sata, Index.hr, Vijesti iz kulture...) zapravo promovirati Bibliju u Hrvatskoj.

2. B365 i B365+

Djelovanje koje će volonteri pokrivati iza naziva Biblije365 možemo promatrati kroz dva naziva koja pokrivaju dva šira područja djelatnosti. B365 odnosi se na čitanje Biblije kroz aplikaciju, dok se B365+ odnosi na društveni angažman kroz koji se prakticiraju ili ohrabruju projekti koji promiču biblijske vrijednosti.

2.1. Aplikacija B365

Biblija365 (B365) svoj je rad započela kao prva hrvatska interaktivna aplikacija, unikatna u svijetu, koja je ponudila kontinuirane i specijalizirane planove čitanja Biblije. Bible League International omogućio je Bibliji365 prava na korištenje *Suvremenog hrvatskog prijevoda* koji je tada još bio u nastanku i koji se od listopada 2017. godine više neće moći koristiti jer nije bio kompletiran te će Hrvatsko biblijsko društvo ustupiti B365 prava na korištenje Šarićeva prijevoda Biblije kako bi se čitanje biblijskog teksta moglo nastaviti prema planu. U prvoj su godini pokretanja aplikacije, od 1. ožujka 2017. godine, predstavljena dva plana čitanja: plan čitanja cijele Biblije šest dana u tjednu, sa sedmim danom predviđenim za promišljanje i eventualnu nadoknadu u čitanju, te početnički plan čitanja Novog zavjeta za djecu i mlade (B365lite) koji kroz pet dana u tjednu, s petominutnim čitanjem, omogućava čitanje cijeloga Novog zavjeta u kalendarskoj godini. Za određene prigode bit će tijekom godina dodavani i tematski planovi čitanja: za Tjedan braka, za korizmeno vrijeme „Izazov 40“, za predbožićno vrijeme Advent-Božić te „30 dana s Isusom“. I dok je prve dvije godine aplikacije sam plan čitanja pratio prvo Stari, a potom Novi zavjet s Psalmima i Izrekama, kasnije će se taj plan mijenjati te će od 2020. godine kalendarsko čitanje Biblije započeti s prvim danom godine (1. siječnja 2020. godine), a plan koji B365 nudi i danas ponudit će petodnevni plan čitanja Biblije s kronološkim slijedom starozavjetnih tekstova s kojima će se usporedo čitati i novozavjetni tekstovi.

No, osim težnje da se biblijski tekst pročita u godinu dana izdvajanjem 15 minuta svakog dana, interaktivna je aplikacija ponudila i druge sadržaje. U partnerstvu s The Bible Projectom, čiji je nositelj prava za prijevod materijala na hrvatski jezik EPC *Stijena spasenja*, B365 od prve je godine izlaženja ponudila video materijale prevedene i sinkronizirane na hrvatski jezik koji na teološki i moderan način daju kratke preglede biblijskih knjiga i biblijskih tema. Kako su novi materijali proizlazili iz nevjerovatne tvornice The Bible Projecta, tako je tim prevoditelja i

sinkronizatora, teoloških i profesionalnih lektora, uređivao i prilagođavao iste za korištenje u novim inačicama aplikacije. Uz svakodnevni su biblijski tekst također od samog početka bila dostupna kratka promišljanja engleskog propovjednika C. H. Spurgeona, koji se čitateljskoj zajednici toliko svidio da je nakon jedne godine izlaženja dnevnih promišljanja W. Buscha iz knjige *365 puta On*, koja je omogućio splitski izdavač Euroliber, tražila povratak na Spurgeona, čija se promišljanja i ove 2022. godine mogu pronaći kao dio svakodnevnih razmatranja u sklopu B365.

Uz mogućnost vođenja osobnih bilješki te poticanja literarnoga duhovnog stvaralaštva kroz nagradni natječaj za koji je oformljena tročlana stručna komisija u godini obljetnice 500 godina reformacije, prva je godina aplikacije preko nevidljivog tima navijača pratila svoje čitatelje kroz objave ohrabrenja na web stranici i Facebooku, radujući se kad su pročitali 25 % Biblije ili kad su bili na pola puta potičući ih tako, ne samo u čitanju, nego i u promišljanju, postavljanju pitanja, ali i provjeri razumijevanja pročitanih knjiga kroz brojne izazove. Na brojna pitanja koja su čitatelji postavljali odgovarali su biblijski teolozi: dr. sc. Gregory Thellman, dr. sc. Ervin Budiselić i dr. sc. Danijel Berković, a nakon gotovo svake pročitane knjige čitatelji su mogli sudjelovati u pomno osmišljenim kvizovima s jasno određenim pravilima igre i osvojiti brojne nagrade (Cinestar ulaznice, čokoladne nagrade, knjige, HM poklon bonove, Starbucks kave, društvene igre, ljetni asortiman, B365 majice, kuharski set, šalice za kavu, pribor za pisanje, trodnevno putovanje i sl.). O svemu tome neumorno je izvještavano u samoj aplikaciji, na Facebooku i web stranici te su pobjede pojedinih sudionika igara bile ekvivalentne pobjedama tima koji su kao treneri i navijači zajedno s čitateljima prolazili prvu godinu ove „trke“. Prva je godina čitanja završila objavama i promišljanjima mnogih osoba o utjecaju najznačajnije Knjige u njihovu životu. Takvim je završetkom podcrtan lajtmotiv cijelog projekta: upoznavanje šireg broja ljudi s bezvremenskim sadržajem najraširenije, najprevođenije i najutjecajnije knjige svih vremena – Biblije, koja nekome postane ili već jest: živa Božja riječ.

Osim navedenih moderiranja plana čitanja, dodavanja novih tematskih planova, promjena autora duhovnih promišljanja, aplikacija je 2021. godine donijela i novost u obliku 52 kartice za tjedno pamćenje ključnih tekstova Svetog pisma koje se mogu koristiti u digitalnom ili papirnatom obliku. U skladu s novim projektima The Bible Projecta, iste je godine najavljena i nova serija video materijala *Kako čitati Bibliju*. Početkom 2022. godine aplikacija je dodala na svojoj unikatnosti i interaktivnom sadržaju tako što je unutar biblijskog teksta omogućila pristup ekskluzivnim materijalima u obliku fotografija, karata i modela različitih biblijskih lokacija u suradnji s Bibleplaces.com te s popratnim povijesno-biblijskim komentarima objašnjenja uz svaku fotografiju. Ovdje smo se dr. sc. Dalibor Kraljik i ja pridružili brojnim predanim ljudima tima B365 te smo nakon pet godina glasne verbalne i molitvene potpore upućivane ovom projektu dobili priliku i sami se uključiti te svojim radom i talentima doprinijeti razvoju aplikacije kroz odabir

fotografija te pripadajuće biblijske, povijesne i teološke komentare koji oživljavaju biblijski tekst modernom čitatelju.

2.2. B365+ i društveni angažman

Skraćenica B365+ odnosi se na društveni angažman kojim se provode ili ohrabruju projekti Biblije365, kao i njihovih partnera i suradnika, a koji promiču biblijske vrijednosti i načela. Obzirom da je primarna djelatnost Biblije365 aplikacija koja se odvija u virtualnim sferama, najava rada Biblije365 na službenoj web stranici bit će opisana sljedećim riječima: „Kako se interakcija ne bi odvijala samo u ‘obla-ku’, tijekom ove godine bit će organizirane i različite humanitarne i društveno korisne aktivnosti.“ Usporedo s razvijanjem aplikacije za čitanje, organizacijski tim od jeseni 2016. godine razmatra i pokreće razne društvene aktivnosti. Prva godina pokretanja aplikacije bit će izuzetno bogata i ovim društvenim radom jer će ista biti i godina obljetnice 500 godina reformacije te će dio društvenog rada biti i osvještavanje hrvatskog društva o religijskom, društvenom i duhovnom značaju tog povijesnog događaja. Humanitarne aktivnosti tijekom 2017. godine, kojima će se organizirano pomagati udrugama u Zagrebu, Osijeku, Karlovcu, Puli i Šibeniku, bit će jedan dio tog društvenog angažmana.

Drugi dio tog društvenog angažmana bit će podržavanje ili organizacija konferencija, tribina i predavanja, posebice u godini obljetnice 500 godina reformacije. Biblija365 bit će partner Biblijskom institutu u organizaciji predavanja i predstavljanja knjige *Kršćanstvo na sudu* jednog od najutjecajnijih odvjetnika u SAD-u, dr. Marka Laniera, koje se održalo 6. travnja 2017. godine u Hrvatskoj gospodarskoj komori u Zagrebu. Udruga Fokus, kao jedan od partnera projekta Biblija365 na platformi REF500, s Udrugom poslovnih ljudi Partner te studentskom udrugom STEP organizirala je predavanje dr. Dražena Glavaša na temu *Kako biti uspješan (student, djelatnik, poduzetnik...)*, a ne izgubiti dušu 17. svibnja 2017. godine u Studentskom centru u Zagrebu te 29. svibnja 2017. godine na istoj lokaciji predavanje dr. Alberta M. Erismana na temu *Global Work and the Challenge of Corruption (Globalni rad i izazov korupcije)*. Oba predavanja rezultat su inicijative studenata i mladih iz platforme Biblija365 koji su željeli doprinijeti stvaranju okoline koja vrednuje rad, integritet te one vrijednosti koje se prepoznaju kao biblijske. Tim Biblije365 sudjelovat će na Nacionalnom danu molitve, održanom u Puli 20. svibnja 2017. godine, na kojemu će se okupiti predstavnici brojnih kršćanskih zajednica iz čitave Hrvatske.

Dr. Vishal Mangalwadi, autor djela *Knjiga koja je oblikovala zapadnu civilizaciju*, održao je 5. i 6. listopada 2017. godine predavanja u Hrvatskoj obrtničkoj komori u Zagrebu o utjecaju Biblije na značajan razvoj i napredak zapadne civilizacije, dok je dr. sc. Stanko Jambrek, autor knjige *Reformacija nekad i danas*, održao 17. listopada 2017. godine u Zagrebu istoimeno predavanje. Još jedna u nizu aktivno-

sti u okviru projekta Biblija365 povodom svjetskog obilježavanja 500 godina od početka reformacije održala se 25. listopada 2017. godine u Hrvatskoj obrtničkoj komori u Zagrebu gdje su se na javnoj tribini *Riječ reformacije* susreli prof. dr. sc. Peter Kuzmič, dekan Visokoga evandeoskog teološkog učilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Mario Cifrak, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izv. prof. dr. sc. Dean Slavić, profesor na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i autor knjige *Biblija kao književnost* i dr. sc. Stanko Jambreč, predavač povijesti Crkve na Biblijskom institutu u Zagrebu i autor brojnih knjiga. Tema javne tribine bila je dijalog o Bibliji kao knjizi koja sadrži temeljni tekst za cijelu civilizaciju i koja je oblikovala kulturnu, društvenu, moralnu i religijsku sliku Europe. Na svečanoj obljetnici Dana reformacije obilježenoj svečanom akademijom u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu 31. listopada 2017. godine s izravnim prijenosom na HRT-u, predstavljen je i rad Biblije365 te s aplikacije pročitani biblijski tekst, a prisutnima je podijeljeno posebno neukoričeno izdanje Poslanice Rimljanima koje su pripremili Stanko Jambreč, Zoran Grozdanov i Ratko Medan, a dizajnirao ju je Damir Bralić.

U suradnji s Biblijskim institutom – Centrom biblijskih istraživanja, Biblija365 će u 2018. godini započeti društvenu djelatnost javnog čitanja Biblije koja će postati jedna od glavnih prepoznatljivih društvenih grana djelatnosti obiju organizacija. Njihov poziv na prvi takav događaj glasio je: „31. 10. 2018. Biblija365, Centar biblijskih istraživanja, Biblijski institut i udruga Fokus s ponosom vam predstavljaju jedinstveni događaj čitanja koji će se održati 31. 10. 2018. u 19h u velikoj dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda povodom obilježavanja Dana reformacije. Očekuje vas javno čitanje Poslanice Rimljanima sv. apostola Pavla uz melodije klasične gitare te video produkcija. Čitači su Dalia Matijević, Dorta Jagić, dr. sc. Danijel Berković i pastor Giorgio Grlj.“ Sljedeće će se godine, 19. travnja 2019., ponoviti ovaj događaj u istom prostoru HGZ-a, na Veliki petak, te će se ususret Uskrsu čitati biblijski tekstovi koji govore o patnji u različitim životnim okolnostima. Ovaj će događaj biti popraćen i medijski (Studio 4, direktno javljanje u emisiju Hrvatska uživo, Vijesti iz kulture HRT-a, IKA i dr.) te će javno čitanje Biblije, sakralnog teksta u nesakralnom prostoru, kao i promocija same Biblije dobiti značajan medijski prostor. U studenom će 2019. godine aplikacija B365 biti predstavljena na međunarodnom sajmu knjiga Interliber u Zagrebu.

Ovaj nepotpuni niz zapisanih društvenih aktivnosti popraćenih i često organiziranih od strane tima Biblija365 potvrđuje prostor i temu koju ovaj projekt želi popuniti i predstaviti u hrvatskom društvu. Zbog pandemijske situacije ove su društvene aktivnosti u zadnje dvije godine morale biti utišane, no već su sada u pripremi nove aktivnosti koje Biblija365 želi provoditi na, sada definirane, dvije platforme. Javno čitanje Biblije postaje platforma za sebe te se u suradnji s Biblijskim institutom – Centrom biblijskih istraživanja promišlja o širenju ove ideje u druge gradove i njihove nesakralne prostore. Druga platforma na kojoj

Biblija³⁶⁵ želi doprinijeti kršćanskom razvoju hrvatskog društva, a čiji su planovi i organizacija već u tijeku, nastavak je organizacije konferencija s Biblijom kao središnjom temom.

Zaključak: biblijska štafeta

Čovjek uvijek ima razloga sramiti se nečega. Gledajući na svijet, posebice kroz njegovo medijsko povećalo, možda ne bi bilo loše da je taj sram veći i da Nijemci nisu morali izmisliti novu riječ *Fremdschämen* koja je zbog medijskog *reality* sadržaja morala sažeti ideju „sramljenja zbog drugih“. No, Božje se riječi čovjek nikada nije morao sramiti. Možda je zbog nje bio u životnoj opasnosti, ali nikada u sramu. Ovu su pisanu Riječ izgovarali, usmeno prenosili, prepisivali, prevodili, objašnjavali i tumačili, proučavali i pronosili, tiskali, tipkali, printali, skenirali, fotografirali, „aploudali“ i „kopipejstali“ ljudi različitih motivacija, ali nikada sa sramom. Ovu je Riječ čovjek imao prilike primiti slušanjem svećenika i propovjednika koji su stajali u istom prostoru kao i slušatelj ili pak slušanjem pročitane Riječi s drugog kraja svijeta preko audio knjiga. Ovu je Riječ čovjek imao prilike primiti i čitanjem: čitanjem zapisa sa svitaka, potom s papira, iz knjiga, s e-knjiga, kompjutera, tableta i mobitela. Začetnik i Autor Biblije nalazio je suradnike tijekom povijesti cijelog čovječanstva da ga kroz njegovu Riječ čovjek upozna.

Već samim promišljanjem o svim navedenim načinima prenošenja Božje riječi tijekom povijesti razvoja čovječanstva, koja je očuvana u svom izvornom obliku nalazila načine da dođe do modernog čovjeka svakog razdoblja, dajemo slavu i lovorike Bogu koji je to omogućio, ali se u zahvalnosti prisjećamo i svih ljudi povijesti koji su noseći Bibliju kao štafetu dosegli cilj da je predaju sljedećoj generaciji. Ovaj tekst želi ispričati jednu od mnogih sebi sličnih priča kakve su se odvijale tijekom povijesti: priču o Božjim suradnicima koji u vjeri i teškom predanom radu, ponosni na svoje talente kojima ih je Bog darivao, u poniznosti i zahvalnosti žele doprinijeti i biti dijelom ove biblijske štafete, misleći prvo na sadašnju, ali i na buduću generaciju. Kao što je i papir svašta „pretrpio“ kroz povijest ljudskog srama, i kao što se ljudsko uho mnogo čega naslušalo, tako i moderni medijski uređaji mogu u sebe apsorbirati mnoge „fremdšemske“ prizore. No, isti medij papira kao i svi oblici modernih medija mogu poslužiti da obznane svemu stvoarenju poruku o Stvoritelju i Spasitelju. I dok je pastor Medan „prvi trkač“ svoje štafetne momčadi kao vjerni Božji sluga među sebi sličnima koji žive u neobičnom dobu u kojemu je Božja riječ dospjela ljudima i preko aplikacije, biblijskom povijesnom štafetom upravlja Stvoritelj koji prema svojoj volji otvara oči i uši svijuu koji se nađu u publici.

Stoga postanimo dio biblijske povijesne štafete pronoseći njegovu Riječ prvenstveno svojim čitanjem, a zatim promovirajući drugima značenje i transformacijsku ulogu njegove Riječi za svaki život. Taj se put može odvijati korištenjem

jednostavne aplikacije B365 koja svojim širokim pristupom želi svima omogućiti susret sa živom Riječi, no B365 je također samo jedan od brojnih alata koji se nude čovjeku današnjice da pristupi riječima živoga Boga. I dok je rad na ovakvom projektu nagrada sama za sebe i slika Kristova Tijela brojnih udova s različitim ulogama (od idejnih začetnika, mislioca, partnera, prevoditelja, prepoznavatelja dobrih materijala, pregovarača, onih koji pišu mailove, koji održavaju i odlaze na sastanke, prevode, sinkroniziraju, koji primaju komentare i kritike, koji promišljaju o novim materijalima i poboljšanjima, koji pripremaju pitanja i kvizove, koji čitaju, koji postavljaju pitanja, koji odgovaraju na pitanja, koji sve to objavljuju, koji sve to „aploudaju“, koji smišljaju nagrade, kupuju iste, fotografiraju, dodjeljuju, koji čitaju, koji jave da nešto ne funkcionira u aplikaciji, opet ovi koji popravljaju i „aploudaju“...), Bog daje konkretne i poticajne nagrade. Jer za Kristovo tijelo nema veće radosti i poticaja od saznanja da je cijela obitelj provela godinu u zajedništvu s Božjom riječi, da je sedmogodišnjak pročitao cijelu Bibliju, da je odrasli muškarac plakao na zvuk javno pročitane Božje riječi ili da je jedna katolička zajednica u Slavoniji započela svoje godišnje javno čitanje Biblije. To su instant plodovi rada koje nam Bog omogućava vidjeti i kojima se radujemo mi pripadnici instant generacije, ali čijim se dugoročnim plodovima možemo samo nadati. Na kraju krajeva, kao što su se u vjeri nadali i svi oni prije nas.